

5 Lärcentra

5.1 Vad är ett lärcentrum?

Ett lärcentrum eller studiecentrum är en samlingsplats i kommunen för studenter som läser på distans. Här finns administrativ personal som kan ge studenterna praktisk information och hjälp, samt lokaler och utrustning som får nyttjas av distansstudenterna utan kostnad. Lärcentra kan också tillhandahålla tentamensmöjligheter.

Lärcentra har en viktig roll i arbetet att utöka tillgängligheten till högre utbildning. De fungerar som en länk mellan individ, kommun, näringsliv och lärosäten, och kan förmedla utbildningsbehov och önskemål mellan dessa. Via lärcentra får studenterna tillgång till utbildningar från högskolor och universitet över hela landet utan att behöva lämna sin hemort.

5.1.1 Resurser

På ett lärcentrum får distansstudenterna tillgång till lokaler och utrustning i form av videokonferensstudio, datorer med Internet-uppkoppling och olika programvaror, bokningsbara grupprum, kopieringsmöjligheter, telefon, lunch- och fikarum m.m. Här har studenterna möjlighet att bedriva egna studier, gruppstudier eller utföra projektarbeten. Lärcentrumet är i regel bemannat dagtid. Övriga tider får de studerande koder, nycklar eller kort för att kunna bedriva sina studier med så stor flexibilitet som möjligt.

Bilden nedan visar en videokonferensstudio på lärcentrum i Hudiksvall.

För mer information om videokonferenser och kontakt med lärcentra kring detta, se avsnitt 6.

5.1.2 En mötesplats

Att studera på distans skiljer sig en hel del från traditionell utbildning. En av de stora skillnaderna är att studenten inte träffar sin lärare eller sina kurskamrater i lika stor utsträckning, vilket kan kännas ensamt för en del. Lärcentra fungerar då som en lokal ”minihögskola”, där studenterna kan samlas och studera tillsammans, fika och diskutera. Ofta finns det flera studenter på en ort som läser samma kurs, och de kan då bilda studiegrupper på lärarens uppmaning eller i egen regi. Distansläraren kan också samla sina studenter ute på lärcentra och själv åka dit för att hålla en enstaka föreläsning eller ett seminarium.

5.2 Nitus

Nitus (Nätverket för kommunala lärcentra) är en samverkansorganisation med 136 medlemskommuner. De arbetar för att göra högskoleutbildning tillgänglig utanför högskoleorterna. Medlemskapet i organisationen förutsätter kommunalt huvudmannskap och att det lokala lärcentrumet uppfyller en basnivå avseende kvalitet, service och teknik.

5.2.1 Kvalitetskriterier för Nitus lärcentra

Olika intressenter såsom studerande, universitet och högskolor ställer kvalitetskrav på lärcentra. För att bland annat kunna möjliggöra friktionsfri kommunikation mellan studerandegrupper och lärare, samt kunna erbjuda distansstuderande en bra studiemiljö och högskolor /universitet ett bra stöd vid genomförande av kurser, ställs en rad kvalitetskrav på lärcentra inom Nitus. Teknisk kvalitet fokuserar på hårda egenskaper som t ex nivå och standard på teknisk utrustning och lokaler, medan funktionell kvalitet handlar om mjuka egenskaper som tillgänglighet, öppettider och telefontider.

För att kunna bedöma kvaliteten krävs en specifikation enligt en standardiserad bedömningsmall. Vid bedömningen bör vissa hänsyn tas till kommunstorlek och möjligheterna till bemanning och kringservice. Utrustning och personella resurser bör vara proportionella mot omfattningen på verksamheten vid ett lärcentrum.

På nästa sida kan du se vilka kvalitetskrav Nitus ställer på sina medlemmar, så att du som lärare vet vilken typ av stöd studenterna kan få vid ett lärcentrum.

Kvalitetskriterier för Nitus lärcentra

1. Ändamålsenliga lokaler

På lärcentra skall finnas läs- och grupprum samt lärosal. Det skall finnas studiesociala ytor med gemensamhetsutrymmen och pentry.

2. Välutrustade datorer i lokalt nätverk

Det skall finnas datasal utrustad med datorer; skrivare, ordbehandlingsprogram, kalkylprogram och presentationsprogram, t ex MS Office; fast eller uppringd förbindelse mot Internet och programvara för World Wide Web, t ex Netscape eller Internet Explorer och någon typ av e-postsystem samt klientprogramvara för FirstClass. De studerande skall kunna få egna e-postadresser.

3. Telebildutrustning/videokonferensutrustning

Telebildutrustningen skall ha kodek H.320 och överföringshastighet 128-384 kbit/s över ISDN. Telebildstudion bör vara anpassad för minst 5-10 personer. Studion bör vara utrustad med telefon och fax.

4. Övrig teknisk utrustning

De studerande skall ha tillgång till fax, kopianator, TV och video.

5. Personella resurser

Det skall finnas administrativ, teknisk och stödjande personal att tillgå på lärcentra. Personalen skall ha god kunskap om av Nitus fastställda kvalitetsäkringsdokument och verka för att skapa en positiv bild av Nitus. Lärcentrumet skall ha en utsedd kontaktperson gentemot Nitus och högskolor.

6. Administrativ studieservice

Lärcentra skall tillhandahålla administrativ studerandeservice såsom registrering av kursdeltagare, kopiering och distribution av övningsmaterial, vara behjälplig vid kursutvärdering och övriga uppgifter för genomförande av kurs.

7. Vägledning

Lärcentra skall kunna ge vägledning, eller kunna hänvisa vidare till vägledningsresurser.

8. Utvärdering

Lärcentra skall ha rutiner för och regelbundet genomföra utvärderingar av olika delar av sin verksamhet.

9. Tillgänglighet

Studenten bör ha god tillgång till utrustning och lokaler utanför schemalagd tid, dvs på tider som passar dem (genom exempelvis kortlåssystem med passerkort).

10. Tillgång till bibliotek/referensbibliotek

I anslutning till lärcentra, eller genom samarbete med lokalt bibliotek, skall det finnas tillgång till referens- och bredvidläsningslitteratur, elektroniska informationskällor och andra bibliotekstjänster, såsom möjlighet till fjärlån.

11. Tentamensmöjligheter

Lärcentra skall tillhandahålla skrivvakt vid skriftliga tentamina, sända in skrivningarna till högskolan i rekommenderat brev och i övrigt känna till vilka krav som gäller för tentamen.

Nitus 2003

5.3 Kontaktvägar

Vill du kontakta ett lärcentrum? På Nitus hemsida www.nitus.org finns en förteckning över de olika medlemskommunernas lärcentra, samt länkar till deras hemsidor. Du kan också kontakta Nitus kansli direkt på tel 0515-77 71 40.